

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

СИЛАБУС

Основи латинської мови з медичною термінологією

(назва навчальної дисципліни)

нормативна дисципліна

(дисципліна нормативна/ вибіркова)

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень вищої
освіти

галузь знань
спеціальність

22 «Охорона здоров'я»

226 Фармація,

промислова фармація

бакалавр фармації

«Фармація»

денна

I курс, I семестр

кваліфікація освітня
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс і семестр вивчення навчальної
дисципліни

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ОК)

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Беляєва Олена Миколаївна, к.пед.н., доцент 2. Сологор Ірина Миколаївна, к.філол.н., доцент 3. Гончарова Євгенія Євгеніївна, к.пед.н., викладач 4. Роженко Інеса Віталіївна, викладач
Профайли викладачів	https://foreign-lang.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+ 38 0532 608 704
Е-mail:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Беляєва Олена Миколаївна inlatmetod@ukr.net 2. Сологор Ірина Миколаївна plantagoalpina@gmail.com 3. Гончарова Євгенія Євгеніївна goncharovaeel6@gmail.com 4. Роженко Інеса Віталіївна river6727@gmail.com
Сторінка кафедри на сайті УМСА	https://foreign-lang.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОК

Обсяг ОК

Кількість кредитів / годин – 3 / 90, із них:

Лекції (год.) – програмою не передбачені

Практичні (год.) – 48

Самостійна робота (год). – 42

Вид контролю – ПМК

Ознаки ОК

Характер ОК – нормативна

Рік навчання – перший

Семестр – I

Політика ОК

Загальні засади, на яких ґрунтується політика вивчення ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією»: дотримання суб'єктами освітнього процесу (здобувачами освіти й науково-педагогічними працівниками) правил академічної доброчесності, які передбачають відмову від списування в будь-якій формі, об'єктивне оцінювання результатів навчання, обов'язкове посилення на джерела інформації тощо, що викладені в Кодексі академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету (<https://u.to/UyhIHA>); залучення здобувачів освіти до академічної культури й наукової роботи; формування рівня теоретичних знань, умінь, практичних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності; збереження та популяризація загальнолюдських, національних і професійних цінностей; ознайомлення здобувачів освіти з основами медичної етики й деонтології; пропагування здорового способу життя; створення умов для підтримання суб'єктами освітнього процесу позитивного іміджу та ділової репутації ПДМУ у вітчизняному й зарубіжному освітньо-науковому просторі; створення умов для реалізації мовних, інтелектуальних і когнітивних здібностей здобувачів освіти; формування гуманістичного світогляду, толерантності, мультикультурності. Політика у сфері оцінювання всіх видів навчальних досягнень здобувачів освіти ґрунтується на принципах прозорості, об'єктивності й відкритості. Кафедра дотримується неухильного курсу щодо викорінення будь-яких проявів суб'єктивізму й заангажованості щодо оцінювання, а також принципів індивідуалізації і диференціації в навчанні.

Конкретні вимоги: неприпустимість пропусків і запізнь без поважної причини; активна участь здобувачів освіти на практичних заняттях; систематичне виконання всіх видів завдань, передбачених робочою навчальною програмою з латинської мови та медичної термінології; заборона користуватися девайсами, крім випадків, коли на занятті застосовуються інтерактивні програми Kahoot чи Quizlet. **Система заохочень:** здобувачі освіти – учасники наукового гуртка, які демонструють високі особисті наукові досягнення, можуть претендувати на отримання автоматом найвищого бала за ПМК з латинської мови та медичної термінології.

Загальні положення політики викладені в нормативних документах за посиланням (<https://u.to/ZShIHA>).

Опис ОК (анотація) «Основи латинської мови з медичною термінологією»

Предметом вивчення ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією» є латинська фонетика, фахова лексика і термінологія, елементи латинської граматики і словотворення в обсязі, необхідному для використання греко-латинських термінів, скорочень і кліше в усному й писемному фаховому мовленні. ОК вивчається здобувачами освіти першого року навчання протягом першого семестру.

Пререквізити і постреквізити освітньої компоненти (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити.

Для успішного засвоєння ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією» здобувач освіти повинен володіти обсягом теоретичних знань і понять із фонетики й графіки, морфології, синтаксису, лексикології, фразеології, словотвору української (іншої рідної) та іноземної мов, передбачених Державним стандартом базової і повної середньої освіти: алфавіт, літера, звук (голосний, приголосний), диграф, дифтонг, складоподіл, наголос, частини мови, морфологічні ознаки частин мови, функції у словосполученні (реченні), типи синтаксичного зв'язку в словосполученні, прямий додаток, непрямий додаток, способи словотворення (афіксальний – суфіксальний, префіксальний, суфіксально-префіксальний, словоскладання, основоскладання, конверсія), значення інтернаціональних суфіксів і префіксів.

Постреквізити. ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією» слугує прикладною дисципліною для ОК циклу загальної підготовки, а саме: «Анатомія та фізіологія людини», «Ботаніка», «Загальна та неорганічна хімія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» а також для ОК циклу професійної підготовки «Фармакологія».

Мета й завдання:

- мета оволодіння ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією» полягає в засвоєнні базової лексики та фахової термінології, а також елементів нормативної граматики латинської мови, необхідних для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», які навчаються за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація», здобувають освітню кваліфікацію «Бакалавр фармації». Кінцевою метою є розуміння змісту греко-латинських анатомічних, фармацевтичних і клінічних термінів, мовних і мовленнєвих кліше та їх використання в практичній діяльності бакалавра фармації.;

- основні завдання засвоєння ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією» є засвоєння обсягу знань з фонетики, орфографії, морфології, синтаксису, термінологічного словотворення латинської мови та формування на цій основі базових лінгвопрофесійних умінь і навичок, необхідних для виконання навчальних, квазіпрофесійних і професійних завдань.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє ОК

ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

- **інтегральної:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі фармації та промислової фармації або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів фармацевтики і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

- **загальних:** знання та розуміння предметної області та розуміння професії; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іншою мовою; навички використання

інформаційних і комунікаційних технологій; виявляти та вирішувати проблеми; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;

- **спеціальних (фахових):** здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежного захисту; здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів, виробів медичного призначення та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я; здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів України; здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів; здатність здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарно-інноваційною, ціною, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках; здатність застосовувати підходи менеджменту у професійній діяльності аптечних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств та інших фармацевтичних організацій відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та Глобальної рамки FIP, демонструвати навички лідерства.

Результати навчання:

ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією» передбачає формування у здобувачів освіти комплексу знань, умінь і навичок, необхідних для успішного вирішення навчальних, квазіпрофесійних і професійних завдань.

Здобувачі повинні засвоїти (знати):

- основні етапи розвитку латинської мови;
- загальні відомості про латинський іменник;
- загальні відомості про латинський прикметник;
- загальні відомості про латинське дієслово;
- загальні відомості про латинський прислівник, займенник, числівник;
- загальні відомості про латинський синтаксис;
- загальні відомості про термінологічний словотвір термінологічного словотворення;
- загальні відомості про поширені у практичній діяльності парамедика лікарські форми;

- інформативні словотворчі елементи в назвах препаратів;
- грецькі дублети латинських іменників – назв частин тіла й органів;
- грецькі дублети латинських іменників – назв тканин, біологічних рідин, секретів;
- кінцеві терміноелементи, які позначають хірургічні втручання;
- кінцеві терміноелементи, які позначають нормальні функціональні й патологічні стани та процеси;
- кінцеві терміноелементи, які позначають методи діагностики й лікування.

Здобувачі освіти повинні вміти:

використовувати греко-латинські анатомічні, фармацевтичні й клінічних терміни, мовних і мовленнєвих кліше в навчальній, квазіпрофесійній і професійній діяльності фармацевтичного працівника.

Програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє ОК:

ПРН 2. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності; використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності..

ПРН 7. Здійснювати професійну діяльність, використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Інтернет-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.

ПРН 22. Обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, оформлювати їх до відпуску. Виконувати технологічні операції: відважувати, відмірювати, дозувати різноманітні лікарські засоби за масою, об'ємом тощо. Брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції – програмою не передбачені

Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті – програмою не передбачені

Тематичний план практичних занять за модулем і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Алфавіт. Правила читання та вимови.	2
2	Наголос. Поняття про довготу і короткість голосних.	2

3	Іменник. Граматичні категорії іменника. Словникова форма. Визначення основи.	2
4	Неузгоджене означення. Прийменники з Abl. та Acc.	2
5	Огляд I відміни. Загальні відомості про латинський синтаксис.	2
6	Огляд II відміни. Винятки щодо роду іменників II відміни.	2
7	Номенклатура лікарських засобів. Назви сировини рослинного і тваринного походження, продуктів первинної переробки.	2
8	Тривіальні назви лікарських засобів. Способи утворення тривіальних назв лікарських препаратів. Інформативні словотворчі елементи, які використовуються в тривіальних назвах лікарських препаратів.	2
9	Найменування вітамінів та полівітамінних комбінованих препаратів. Найменування гормональних і ферментних препаратів.	2
10	Загальні відомості про латинський прикметник: граматичні категорії; визначення основи; поділ на групи. Прикметники I і II відміни.	2
11	Огляд III відміни іменників.	2
12	Іменники чоловічого роду III відміни.	2
13	Іменники жіночого роду III відміни.	2
14	Іменники середнього роду III відміни.	2
15	Особливості відмінювання грецьких рівноскладових іменників на -sis.	2
16	Прикметники III відміни.	2
17	Загальне поняття про хімічну номенклатуру.	2
18	Огляд IV та V відмін іменників.	2
19	Загальні відомості з біномінальної ботанічної номенклатури. Граматичні моделі ботанічних назв.	2
20	Ступені порівняння прикметників.	2
21	Латинська номенклатура лікарських форм.	2
22	Загальне поняття про клінічну термінологію. Терміни-композиції.	2
23	Систематизація вивченого матеріалу.	2
24	Підсумковий модульний контроль.	2
Разом		48

Самостійна робота

Тематичний план самостійної роботи, що входить до плану аудиторних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Алфавіт. Правила читання та вимови.	0,5
2	Наголос. Поняття про довготу і короткість голосних.	0,5
3	Іменник. Граматичні категорії іменника. Словникова форма.	0,5

	Визначення основи.	
4	Неузгоджене означення. Прийменники з Abl. та Acc.	0,5
5	Огляд I відміни. Загальні відомості про латинський синтаксис.	0,5
6	Огляд II відміни. Винятки щодо роду іменників II відміни.	0,5
7	Номенклатура лікарських засобів. Назви сировини рослинного і тваринного походження, продуктів первинної переробки.	0,5
8	Тривіальні назви лікарських засобів. Способи утворення тривіальних назв лікарських препаратів. Інформативні словотворчі елементи, які використовуються в тривіальних назвах лікарських препаратів.	0,5
9	Найменування вітамінів та полівітамінних комбінованих препаратів. Найменування гормональних і ферментних препаратів.	0,5
10	Загальні відомості про латинський прикметник: граматичні категорії; визначення основи; поділ на групи. Прикметники I і II відміни.	0,5
11	Огляд III відміни іменників.	0,5
12	Іменники чоловічого роду III відміни.	0,5
13	Іменники жіночого роду III відміни.	0,5
14	Іменники середнього роду III відміни.	0,5
15	Особливості відмінювання грецьких рівноскладових іменників на -sis.	0,5
16	Прикметники III відміни.	0,5
17	Загальне поняття про хімічну номенклатуру.	0,5
18	Огляд IV та V відмін іменників.	0,5
19	Загальні відомості з біномінальної ботанічної номенклатури. Граматичні моделі ботанічних назв.	0,5
20	Ступені порівняння прикметників.	0,5
21	Латинська номенклатура лікарських форм.	0,5
22	Загальне поняття про клінічну термінологію. Терміни-композиції.	0,5
23	Систематизація вивченого матеріалу.	0,5
24	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	6
Разом		17,5

Тематичний план самостійної роботи, що не входить до плану аудиторних занять

№ з/п	Тема	К-сть годин
Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять		
1	Дієслово. Теперішній час дійсного способу. Дієслово «esse». Наказовий спосіб. Умовний спосіб.	3
2	Прізвища в назвах лікарських препаратів.	1,5

3	Поширені моделі фармацевтичних термінів.	2
4	Пасивні дієприкметники минулого часу.	2
5	Прикметники III відміни в ботанічних назвах. Прикметники fortis, e і mitis, e.	2
6	Назви сироваток, вакцин і анатоксинів.	1
7	Активні дієприкметники теперішнього часу.	2
8	Загальні відомості про систему латинського числівника. Грецькі числівникові префікси в хімічній номенклатурі.	2
9	Назви ботанічних родин. Назви лікарської рослинної сировини. Назви алкалоїдів та глікозидів.	2
10	Загальне поняття про прислівник. Ступені порівняння прислівників.	2
11	Поширені рецептурні скорочення у англomовному дискурсі.	2
12	Поширені у фаховому мовленні фармацевтичного працівника загальні терміни, аббревіатури й сталі вирази.	3
	РАЗОМ	24,5

Індивідуальні завдання

1. Опрацювання літературних джерел, необхідних для виконання самостійних наукових досліджень і підготовка за їх результатами наукових публікацій і доповідей, створення презентацій.
2. Написання тез і матеріалів доповідей.
3. Робота зі словниками, довідниками, фаховою літературою.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів освіти до ПМК

1. Латинський алфавіт.
2. Правила читання та вимови в латинській мові.
3. Морфологічні категорії іменників. Правило запису іменників у словник. Правило визначення основи іменників.
4. Морфологічні категорії прикметників. Правило визначення основи прикметників, прикметників з одним родовим закінченням зокрема.
5. Морфологічні категорії латинського дієслова. Дієслово в рецептурі.
6. Латинський прислівник.
7. Латинський займенник.
8. Латинський числівник.
9. Типи синтаксичного зв'язку, поширені в медичній термінології.
10. Префіксація. Відприйменникові префікси. Латинські та грецькі префікси числівникового походження.
11. Суфіксація. Характеристика поширених іменникових і прикметникових суфіксів.
12. Загальне поняття про номенклатуру лікарських засобів. Коротка характеристика поширених у практичній діяльності парамедика твердих, рідких і м'яких лікарських форм.
13. Інформативні словотворчі елементи в назвах препаратів.

- 14.Будова термінів-композитів.
- 15.Грецькі дублетні позначення латинських іменників – назв частин тіла й органів.
- 16.Грецькі дублетні позначення латинських іменників – назв тканин, біологічних рідин, секретів.
- 17.Суфікси -ōma, -ēma, -ītis, -īgsis, -ōsis у медичній термінології.
- 18.Грецькі дублетні латинських прикметників, які позначають фізичні властивості, якості, ознаки, відношення.

Перелік практичних навичок до ПМК

1. Читати латинською мовою відповідно до усталених у національній традиції норм.
2. Записувати у словниковій формі змінні частини мови.
3. Визначати:
  - основу змінних частин мови;
  - морфологічні категорії змінних частин мови.
4. Визначати спосіб утворення термінологічних одиниць.
5. Засвоїти 440 термінів (анатомічних, клінічних, фармацевтичних) і номенклатурних найменувань.
6. Перекладати терміни-композити українською мовою, виокремлювати терміноелементи, пояснювати їхнє значення.
7. Використовувати поширені скорочення.
8. Засвоїти 440 лексико-фразеологічних одиниць на продуктивному рівні.
9. Використовувати латинські (латинізовані грецькі, гібридні, запозичені) галузеві терміни, номенклатурні найменування і клішовані форми у фаховому мовленні (усному й писемному).

Форма підсумкового контролю успішності навчання – ПМК

ПМК здійснюється після вивчення програми модуля з ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією» і полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу, передбаченого робочою навчальною програмою шляхом виконання письмових завдань на останньому занятті модуля.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

На першому занятті з ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією» науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів освіти зі стандартизованими критеріями оцінювання їх навчальних досягнень (табл. 1).

Таблиця 1

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	А	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє

		використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
--	---	---

Оцінювання знань, умінь і навичок кожного здобувача освіти проводиться на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти (див. табл. 1). Оцінка успішності за кожне заняття є інтегрованою, тобто, оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти – як при підготовці до заняття, так і під час заняття.

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового контролю, вирішення ситуаційних задач, письмового або програмного комп'ютерного тестування на практичних заняттях, дискусії, тощо.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою в багатобальну (максимум 120 балів) проводиться лише після останнього поточного заняття, яке передуює ПМК (див. табл. 2). Конвертація проводиться за таким алгоритмом:

а) підраховується середня оцінка здобувачів освіти за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до цього модулю (з точністю до сотих бала);

б) для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середня оцінка, отримана за традиційною 4-бальною шкалою, помножується на коефіцієнт 24.

в) середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі.

Таблиця 2

Уніфікована таблиця відповідності середнього балу за традиційною чотирьохбальною оцінкою балам за поточну успішність

Середній бал за поточну успішність (A)	Бали за поточну успішність з модуля (A * 24)
1	2
2	48
2,1	50
2,15	52
2,2	53
2,25	54
2,3	55
2,35	56
2,4	58
2,45	59
2,5	60
2,55	61

2,6	62
2,65	64
2,7	65
2,75	66
2,8	67
2,85	68
2,9	70
2,95	71
3	72
3,05	73
3,1	74
3,15	76
3,2	77
3,25	78
3,3	79
3,35	80
3,4	82
3,45	83
3,5	84
3,55	85
3,6	86
3,65	88
3,7	89
3,75	90
3,8	91
3,85	92
3,9	94
3,95	95
4	96
4,05	97
4,1	98
4,15	100
4,2	101
4,25	102
4,3	103
4,35	104
4,4	106
4,45	107
4,5	108

4,55	109
4,6	110
4,65	112
4,7	113
4,75	114
4,8	115
4,85	116
4,9	118
4,95	119
5	120

ПМК проводиться після засвоєння програми модуля. Для проведення ПМК використовуються години, передбачені в робочій навчальній програмі з латинської мови та медичної термінології. До складання ПМК допускаються здобувачі освіти, які відвідали всі практичні заняття (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку), виконали всі вимоги навчального плану та програми й набрали конвертовану суму балів не меншу за мінімальну – 72 бали.

Результат складання ПМК оцінюється в балах. Максимальна кількість балів за результатами складання ПМК становить 80 балів.

Максимальна кількість балів за модуль становить 200 балів (**120 б. – за поточну діяльність + 80 б. – за ПМК**).

Мінімальна кількість балів за результатами складання ПМК становить 50 балів, **мінімальна кількість балів за модуль становить 122 бали (72 б. – за поточну діяльність + 50 б. – за ПМК)**.

За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності результати оцінювання, отримані під час складання ПМК, анулюються і йому виставляється оцінка «незадовільно».

Здобувач вищої освіти має право на перескладання ПМК до закінчення вивчення ОК.

У разі незгоди здобувача освіти з отриманою на ПМК з ОК «Латинська мова та медична термінологія» оцінкою він має право на апеляцію відповідно до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://u.to/br4fHA>).

Здобувачі освіти, які за відповідний модуль мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0, звільняються від складання ПМК й отримують оцінку за ПМК автоматом згідно з балами (оцінка А), поданими в «Уніфікованій таблиці відповідності балів за поточну успішність балам за ПМК традиційній чотирьохбальній оцінці» (див. табл. 3).

Таблиця 3

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність балам за ПМК традиційній чотирьохбальній оцінці

4,5	108	72	180	А	5 відмінно
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		

4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

У разі, якщо здобувач освіти хоче покращити свій результат, він складає ПМК на загальних умовах.

Оцінка з ОК «Основи латинської мови з медичною термінологією» виставляється здобувачу освіти у «Відомість успішності з дисципліни» і в його залікову книжку протягом двох робочих днів після складання підсумкового модульного контролю.

Методи навчання

1. Традиційні методи – вербальний (пояснення, бесіда), наочний (спостереження, демонстрація, ілюстрація), практичний (виконання вправ, лексичні диктанти).

2. Методи активного навчання – метод проблемного викладу навчального матеріалу, flipped learning, blended learning (за наявності наказу по ЗВО ПДМУ), case study, brainstorming, групова дискусія, ділова гра, навчання в малих групах, евристична бесіда, дослідницькі методи.

Методи й форми контролю навчальних досягнень здобувачів освіти

Усний контроль:

- індивідуальне опитування;
- фронтальне опитування;

Письмовий контроль

- виконання контрольних письмових робіт (диктанти, відповіді на запитання, виконання вправ та індивідуальних завдань);
- виконання тестових завдань різного рівня складності;
- підсумковий модульний контроль.

Комбіноване опитування

Комп'ютерний контроль

Самоконтроль

Методичне забезпечення

- освітньо-професійна програма «Фармація» (<https://u.to/aatZHA>);
- робоча програма навчальної дисципліни;
- тематичний план практичних занять;
- матеріали для позанягтєвого контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти;
- презентації;
- стенди, плакати, таблиці, схеми.

Рекомендована література

I. Базова:

Світлична Є.І., Толок І.О. Латинська мова. Підручник. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Svitlychna_Yevheniia/Latynska_mova.pdf?PHPSESSID=bhtvql0ekc6dds075o0vls8g52

II. Допоміжна:

1. Латинсько-український медичний енциклопедичний словник: у 2 т., Т.1 А-М / укладачі: О. М. Беляєва, В. М. Ждан, А. З. Цісик. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 344 с.
2. Латинсько-український медичний енциклопедичний словник: у 2 т., Т.2 N-W / укладачі: О. М. Беляєва, В. М. Ждан, А. З. Цісик. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 456 с.
3. Побічна дія ліків: навчальний посібник у 2 кн. / В.М. Бобирьов, М.М. Потяженко, О.М. Беляєва й ін.; за заг. ред. В.М. Бобирьова, М.М. Потяженка. Вінниця: Вид-во «Нова книга», 2020. Кн. 1. – 352 с.

Інформаційні ресурси

<http://la.raycui.com/alphabet.html>

<http://www.linguaeterna.com/vocabula/alph.php>

<http://college.saintebarbe.ecole.pagespro-orange.fr/rome/medecine.htm>

<https://www.ipac-traductions.com/blog/latin-grec-des-atouts-cles-pour-le-traducteur-medical/>

<http://www.omniglot.com/writing/latin.htm>

<http://www.ilekt.med.unideb.hu/kiadvany/4latineng.pdf>

<http://www.pinax.com.ua/krylati-vyslovy/latina/>

Розробники: к.пед.н., доц. Олена Беляєва, к.філол.н., доц. Ірина Сологор